

механичност. Цълата българска драма, съ 1—2 все пакъ тъй слаби изключения, и днешната, прѣдставлява нѣкаква механическа измислица, значението на която нѣкога се изчерпяше съ това, че бѣше въ услуга на политическото движение.

Сигурни сме, че слабитѣ художествени достоинства на Войниковата драма сж били твърдѣ добрѣ познати на българския поетъ още когато той бѣ „слуга“ у администрацията на „Дунавска Зора“, защото нито авторътъ е познавалъ своя герой, когато е игралъ Ботйовъ главната роля въ „Покръщението на Прѣславския дворъ“, нито публиката. На сцената Ботйовъ изнасялъ съвсѣмъ ново лице, което говорило не на Войниковъ, а на Ботйовски езикъ, което мислило не както Свѣтолида, герой въ „Покръщението“, и което си създавало цѣли, каквито прѣдписвало богатото въображение на нашия поетъ. Да се подчини самостоятелниятъ духъ на Ботйова на едно механическо дѣйствиe, да възприеме, да повтори думи, като тие:

„Съ слава!.. А що е славата за единъ който умира?— Нищо! Да мисли човѣкъ че умира съ слава е най-голѣмата глупостъ... Синца на този свѣтъ ще умремъ; никой не ще остане. Ний сме са родили за да умрѣмъ, а пѣкъ или днесъ си умрѣлъ или утрѣ — се на ли ще умрѣшъ? Човѣкъ на този свѣтъ нѣма насита; нѣ мене ако питашъ, колкото по-скоро умрѣ човѣкъ, толкозъ по-добрѣ е за него; защото умира съ по-малко грѣхове..“ —

думи, които правѣли впечатлѣние на безкритичната театрална публика, но нему, Ботйову, се виждали кухи, като празна кратуна; най-сетнѣ, да се подчини на цълата оная тараторология, която била приятна Войникову, но съ която естетическото чувство на Ботйова било въ явна вражда, нашиятъ поетъ не е могълъ самъ за себе си да допусне. Влѣзналъ „актьоръ“ въ „народната трупа“, той прѣдварително конфискувалъ образитѣ, лицата